

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТУСА

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою ДонНУ
імені Василя Стуса

Протокол № 5 від «27» грудня 2019р.

Голова Вченої ради

[підпис] А.П. Загнітко

ВВЕДЕНО В ДІЮ

Наказ № 194/05
від «12» _____ 2019 р.

Ректор

[підпис] Р.Ф.Гринюк

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО РОБОЧУ ПРОГРАМУ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

Вінниця – 2019

ЗМІСТ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	3
2. СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	6
2.1. Структура робочої програми	6
2.2. Зміст робочої програми	6
ДОДАТОК А ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ.....	8

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про робочу програму навчальної дисципліни (далі – Положення) визначає порядок розробки та затвердження робочої програми навчальної дисципліни (далі – РПНД) та є складовою системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Донецькому національному університеті імені Василя Стуса (далі – Університет).

1.2. РПНД є внутрішнім нормативним документом Університету, що розробляється викладачами кафедр для кожної навчальної дисципліни на основі освітньої програми та навчального плану.

1.3. Метою Положення є встановлення єдиних вимог до змісту та оформлення РПНД. Вимоги Положення є обов'язковими для всіх кафедр Університету.

1.4. Положення розроблено відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», Положення про організацію освітньої діяльності у Донецькому національному університеті імені Василя Стуса, Положення про освітню програму у Донецькому національному університеті імені Василя Стуса, навчальних і робочих навчальних планів спеціальностей, Порядку оцінювання знань здобувачів вищої освіти у Донецькому національному університеті імені Василя Стуса.

1.5. Основними завданнями РПНД є:

– ознайомлення здобувачів вищої освіти та інших учасників освітнього процесу зі змістом конкретної навчальної дисципліни, метою її вивчення, визначення переліку компетентностей та програмних результатів навчання, що будуть сформовані за результатами її опанування у здобувачів вищої освіти, тематичного наповнення дисципліни, методів та форм контролю, критеріїв оцінювання тощо;

– встановлення відповідності змісту навчальної дисципліни освітній програмі та стандартам вищої освіти під час акредитації;

– встановлення відповідності при зарахуванні результатів навчання, отриманих в інших закладах вищої освіти (академічна мобільність), за іншими освітніми програмами, у попередні роки (при поновленні на навчання), а також у неформальній та інформальній освіті.

1.6. РПНД є обов'язковим елементом навчальних матеріалів з дисципліни для здобувачів вищої освіти.

1.7. Навчальні матеріали з дисципліни покликані забезпечити належне її вивчення та дозволяють ефективно організувати самостійну та індивідуальну роботу здобувачів вищої освіти. Навчальні матеріали розробляються викладачем для надання здобувачам освіти інформації про дисципліну, організацію навчального процесу, поточного та підсумкового контролю.

1.8. Склад навчальних матеріалів визначається та затверджується на засіданні кафедри. Максимально можливий склад навчальних матеріалів: РНПД, силабус, матеріали для проведення поточного контролю (інструкції для виконання лабораторних робіт, методичні матеріали для практичних занять, теми та питання для проведення семінарських занять, тестові завдання, варіанти самостійних, контрольних робіт, модульного контролю; індивідуальні та творчі роботи, есе та інше), матеріали для проведення підсумкового контролю (питання до заліку, іспиту, теми наукових досліджень, індивідуальні творчі завдання), інші навчально-методичні матеріали (кейси, розробки ділових чи рольових ігор, тренінгів тощо).

1.9. З метою прозорості та доступності провадження освітньої діяльності для здобувачів вищої освіти на офіційному сайті Університету розміщується Інформаційний пакет Освітньої програми, складовою частиною якого є: змістове наповнення кожної навчальної дисципліни, система та критерії оцінювання, матеріали для підготовки до підсумкового контролю та список рекомендованої літератури і джерел. Додатково на порталах факультетів розміщуються допоміжні матеріали, результати поточного контролю, тестові завдання, кейси тощо.

1.10. За актуальність змісту і відповідність навчальних матеріалів з дисципліни чинним освітньо-кваліфікаційним вимогам персональну відповідальність несе викладач (викладачі) кафедри, за яким (якими) закріплено відповідну дисципліну, та завідувач кафедри.

1.11. На основі РПНД розробляються навчальні та навчально-методичні посібники, інші методичні матеріали, що забезпечують опанування дисципліни. РПНД використовується для визначення місця навчальної дисципліни у системі професійної підготовки фахівця, змісту освіти для фахівців певного ступеня вищої освіти та вимог до сформованості їх загальних і фахових компетентностей.

1.12. Єдина РПНД розробляється: для денної та заочної форм навчання; у випадку забезпечення вивчення дисципліни кількома викладачами; за умови ідентичного змісту при викладанні дисципліни для здобувачів вищої освіти різних освітніх програм. Якщо змістове наповнення неоднакове для різних спеціальностей та/або освітніх програм, то розробляються окремі робочі програми.

1.13. РПНД визначає мету вивчення дисципліни, її обсяг, структуру, зміст та критерії оцінювання відповідно до освітніх програм.

1.14. Розробником РПНД може бути будь-який викладач кафедри, якому завідувач кафедри доручив її укладання. Відповідальність за розробку та оформлення робочих програм покладається на завідувача кафедри, за якою закріплена дисципліна.

1.15. РПНД розглядається та затверджується до початку навчального року на засіданні кафедри, схвалюється експертом з якості спеціальності/групи спеціальностей, для якої/яких викладається дисципліна.

1.16. РПНД дає право на здійснення навчального процесу у межах вивчення дисципліни. Паперовий варіант РПНД (засвідчений підписами) зберігається на кафедрі, електронний – на порталі факультету в розділі «Навчальні матеріали для здобувачів вищої освіти».

1.17. Термін використання РПНД встановить не більше чотирьох років. РПНД розробляється на термін дії навчального плану і оновлюється в повному обсязі у таких випадках, як: зміни галузевих стандартів освіти; затвердження нової редакції освітньої програми; внесення змін до навчального плану.

2. СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Структура робочої програми

Зразок оформлення, структура та зміст робочої програми навчальної дисципліни наведено у додатку А.

Структура робочої програми містить наступні розділи:

- титульна сторінка;
- вступ;
- опис навчальної дисципліни;
- програма навчальної дисципліни;
- методи контролю;
- система оцінювання знань здобувачів вищої освіти;
- критерії оцінювання знань;
- рекомендована література та інформаційні ресурси.

2.2. Зміст робочої програми

2.2.1. Титульна сторінка має містити обов'язкові реквізити: назви міністерства, Університету, факультету, кафедри, назву навчальної дисципліни, ступінь освіти, галузь знань, спеціальність/ спеціалізацію, назву освітньої програми, місце і рік укладання.

Друга сторінка РПНД містить реквізити укладачів, номер протоколу і дату затвердження на засіданні кафедри, підписи завідувача кафедри і експерта з якості спеціальності для здобувачів вищої освіти якої викладається дисципліна, знак копірайту.

2.2.2. У вступі міститься інформація щодо освітньої програми, відповідно до якої була складена РПНД. Визначається мета вивчення навчальної дисципліни, міждисциплінарні зв'язки, наводяться загальні і спеціальні (фахові, предметні) компетентності, що будуть сформовані в результаті опанування дисципліни, програмні результати навчання відповідно до освітньої програми спеціальності (якщо навчальна дисципліна викладається на декількох спеціальностях, освітніх програмах, то потрібно вказати загальні і спеціальні компетентності, програмні результати навчання для кожної з них окремо).

2.2.3. Розділ «Опис навчальної дисципліни» містить загальну інформацію у табличній формі, яка включає:

- *найменування показників*: кількість кредитів ECTS, змістових модулів, загальну кількість годин (у тому числі аудиторних; для самостійної роботи);

- *опис підготовки фахівців*: галузь знань, спеціальність, освітню програму, рівень (перший, другий) і ступінь вищої освіти (бакалавр, магістр).

- *характеристику навчальної дисципліни*, що наводиться окремо для денної і заочної форми навчання, де вказується: цикл дисциплін (цикл загальної

підготовки/цикл професійної та практичної підготовки) та характеристику навчальної дисципліни (фундаментальна/фахова; вибіркова) відповідно до навчального плану, курс підготовки, семестр (за навчальним планом), розподіл навчальних годин за видами занять (лекції, практичні, лабораторні), самостійна робота, а також вид контролю (іспит (письмовий/усний), залік).

Опис навчальної дисципліни наводиться окремо для кожної спеціальності та /або освітньої програми, якщо є різними години відповідно до навчального плану, якщо ж ні, то вказуються назви всіх спеціальностей та освітніх програм у назві.

2.2.4. У розділі «Програма навчальної дисципліни» подається змістовне наповнення змістових модулів і тем, які вони включають. Зміст програми має задовольняти наступні критерії: логічність, завершеність, повнота розкриття змісту дисципліни, компетентнісна орієнтованість.

2.2.5. Розділ «Методи та форми контролю, критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти» повинен містити інформацію щодо особливостей оцінювання результатів навчання за даною навчальною дисципліною, порядок і методи проведення поточного і підсумкового контролю. Крім того, наводиться система оцінювання знань здобувачів вищої освіти (див. Додаток А, табл. 3.1, 3.2), яка розробляється викладачем і доводиться до відома здобувачів освіти на першому занятті з навчальної дисципліни. Загальна оцінка визначається як сума балів за всі види навчальної діяльності.

Результати навчальних досягнень здобувачів вищої освіти за результатами опанування дисципліни визначаються відповідно до запровадженої в Університеті системи: за 100-бальною шкалою, національною шкалою та ЄКТС.

2.2.6 Розділ «Рекомендована література та інформаційні ресурси» включає:

- основну літературу (до 10 фундаментальних базових джерел, включаючи власні розробки викладачів з курсу (посібники, навчальні посібники, навчально-методичні посібники та інші методичні матеріали);

- допоміжна література призначена для поглибленого вивчення окремих тем, розділів навчальної дисципліни, включаючи довідникові, періодичні видання, монографії, статті у фахових виданнях тощо (до 15 джерел).

Перелік джерел та публікацій, що включені до основної та допоміжної літератури, повинен містити актуальні та сучасні позиції та містити переважну кількість джерел, виданих та опублікованих не пізніше 10 років тому.

- інформаційні ресурси та інтернет-джерела із зазначенням посилань на відкриті електронні ресурси в мережі Інтернет та закриті (власні розробки в MOODLE, Інтернет сторінки, папки на OneDrive), де розміщена інформація щодо дисципліни).

ДОДАТОК А
ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ РОБОЧОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТУСА

(повна назва факультету)

(повна назва кафедри)

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

(назва навчальної дисципліни)

ступінь освіти

(бакалавр, магістр)

галузь знань

(шифр і назва)

спеціальність

(шифр і назва)

освітня програма

(шифр і назва)

Робоча програма навчальної дисципліни _____ для здобувачів
вищої освіти спеціальності _____, освітньої програми
_____, СО бакалавр/магістр
«__» _____ 201_ року - __с.

Розробник(и):

ППП автора (ів), науковий ступінь, вчене звання, посада

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри

(назва)

Протокол від «__» _____ 201_ року №__.

Завідувач кафедри _____

(назва)

(підпис)

(ініціали і ПРІЗВИЩЕ)

СХВАЛЕНО:

Експерт з якості _____

(підпис)

(ініціали і ПРІЗВИЩЕ)

© _____, 20__ рік

©ДонНУ імені Василя Стуса, 20_
рік

ВСТУП

Робоча програма навчальної дисципліни _____ складена відповідно до освітньої програми _____ спеціальності _____, СО «Бакалавр/Магістр».

Метою вивчення навчальної дисципліни є

Навчальна дисципліна формує міждисциплінарні взаємозв'язки із іншими дисциплінами, такими як: _____.

(вказати назви навчальних дисциплін)

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у здобувачів вищої освіти наступних компетентностей та програмних результатів навчання:

Загальні компетентності (ЗК):

.....

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

.....

Програмні результати навчання (ПРН):

.....

Примітка: якщо навчальна дисципліна викладається на декількох спеціальностях, освітніх програмах, то потрібно вказати загальні і спеціальні (фахові, предметні) компетентності, програмні результати навчання для кожної з них окремо.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Опис підготовки фахівців	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – ____	Галузь знань – _____ (шифр і назва)	цикл загальної підготовки / цикл професійної та практичної підготовки)	
		фундаментальна / фахова / вибіркова	
	Спеціальність– _____ (шифр і назва)	курс підготовки	
Кількість годин всього ____		Семестр	
з них:	Освітня програма – _____ (назва)	Лекції	
аудиторних _		Практичні	
для самостійної роботи студента ____	Рівень вищої освіти: перший/другий	Лабораторні	
Кількість змістовних модулів ____	Ступінь освіти: бакалавр/магістр	Самостійна робота	
		вид контролю (іспит (письмовий/усний, залік).	

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. НАЗВА МОДУЛЮ

Тема 1. Назва теми

Змістовне наповнення теми

.....

Тема 2. Назва теми

Змістовне наповнення теми

.....

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. НАЗВА МОДУЛЮ

Тема 3 Назва теми

Змістовне наповнення теми

.....

Тема 4 Назва теми

Змістовне наповнення теми

.....

Примітка. Після кожної теми наводиться короткий виклад питань, які передбачається висвітлити в даній темі.

3. МЕТОДИ І ФОРМИ КОНТРОЛЮ, КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

В даному розділі наводяться методи контролю, які будуть використані для оцінювання результатів навчання (поточний, підсумковий), зазначаються види завдань, що використовуються при проведенні кожного із видів контролю.

До основних методів поточного контролю відносяться:

- опитування, експрес-контроль, колоквиум, складання конспекту;
- виконання та захист практичних/лабораторних робіт;
- реферати, есе, презентації, творчі проекти, індивідуальні завдання;
- розв'язання практичних завдань, задач, ситуацій;
- модульні контрольні роботи тощо.

До основних методів підсумкового контролю відносяться:

- індивідуальні завдання творчого рівня,
- участь у науково-дослідницькій діяльності;
- підготовка наукових публікацій у контексті дисципліни;
- екзамен.

Загальна підсумкова оцінка з навчальної дисципліни виставляється за результатами накопичення балів за поточний та підсумковий контроль.

У табл. 3.1. наведено приклад системи оцінювання знань з дисциплін, з яких навчальним планом передбачено залік, у табл. 3.2 – з дисциплін, з яких навчальним планом передбачено іспит

Оцінка результатів навчальних досягнень здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни здійснюється за 100-бальною шкалою, шкалою ЄКТС та національною шкалою, відповідно до критеріїв оцінювання з дисципліни, що доводяться до відома здобувачів освіти на першому занятті.

Таблиця 3.1 – Система оцінювання знань (у __ семестрі).

Поточний контроль (max 100 балів)								
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2				Загальна кількість балів
Організаційно-навчальна робота здобувача вищої освіти в	Індивідуальна робота здобувача вищої освіти	Самостійна робота	МКР 1	Організаційно-навчальна робота здобувача вищої освіти в	Індивідуальна робота здобувача вищої освіти	Самостійна робота	МКР 2	
10	10	10	10	10	10	20	20	100

Таблиця 3.2 – Система оцінювання знань (у __ семестрі.)

Поточний контроль (max 60 балів)								Підсумковий контроль (max 40 балів)		Загальна кількість балів
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль						
Організаційно-навчальна робота здобувача вищої освіти в аудиторії	Індивідуальна робота здобувача вищої освіти	Самостійна робота	МКР 1	Організаційно-навчальна робота здобувача вищої освіти	Індивідуальна робота здобувача вищої освіти	Самостійна робота	МКР 2	Наукова робота здобувача вищої освіти з дисципліни	Індивідуальне творче завдання або іспит	
5	5	5	10	5	10	10	10	10	30	100

Примітка. У таблицях 3.1, 3.2 наведено **ПРИКЛАД** нарахування балів. Розподіл балів та їх деталізація за навчальною дисципліною визначаються викладачем. Семестр вказується для дисциплін, які вивчаються більше одного семестру

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Для кожної навчальної дисципліни викладачем повинні бути розроблені і доведені до здобувача вищої освіти на першому занятті критерії оцінювання.

Критерії оцінювання повинні містити перелік видів робіт, що демонструють здобуті здобувачем освіти результати навчання, з обов'язковим вказанням кількості балів за виконання запропонованих робіт в залежності від обсягу та якості виконання.

4. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Основна література

(до 10 фундаментальних базових джерел, включаючи власні розробки з курсу)

Допоміжна література

(до 15 джерел)

Інформаційні ресурси в Інтернет

(посилання на відкриті електронні ресурси Інтернет та закриті (власні розробки в MOODLE, Інтернет сторінки, папки на OneDrive), де розміщена інформація щодо дисципліни, не використовуємо російські інтернет-ресурси .